

Jógvan Adolf Johannesen, tingmaður:

-Vit mugu øll taka ábyrgd av egnum gerðum

-Fyri at bjarga teimum, sum áttu mest, bløðir nú føroyski skattaborgarin. Og so standa nú tey, sum áttu og eiga róman av milliárdunum og hvina um eitt sindur av rentuvinningi. Hetta er einki minni enn skomm. Tað er skomm ikki at taka ábyrgdina av sínum egnum gerðum segði ein rættiliga avgjördur Jógvan Adolf Johannesen undir viðgerðini av seinastuni avtaluni við danir. Hann fanst hardliga at andstøðuni á tingi fyri at vilja sleppa sær undan allari ábyrgd og vísti á, at javnaðarflokkurin ikki ætlar at renna undan ábyrgdini av sínum gerðum. Hann segði.

Tað málið, sum nú er til viðgerðar her í tinginum, er lítill hugaligt – og tað eru nógvar orsøkir til tess!

Tað er eingin kærkomin ella stuttligur lesnaður, sum stendur í teirri semju, sum føroyska landsstýrið og danska stjórnin eru samd um. Og eri eri noyddur at siga, at eg eri hvørki glaður ella stoltur av hesum, sum nú er til umrøðu.

Men lat meg beinanvegin siga, at eg als ikki kenni nakra trongd at sýna ta minstu virðing ella minsta takksemi fyri donsku stjórnini ella donsku andstøðuni, soleiðis sum føroyska kreppan hevur verið viðgjörð niðri á danatingi.

Tí, henda viðgerðin ella handferðin er hvørki meira ella minni enn ein niðurgerðing og eyðmýking av allari hini føroysku tjóðini – og tí má tað sviða í hjørtunum á øllum teimum føroyingum, sum bert hava eitt einasta vet av tjóðskaparkenslu og tjóðskaparstolt-leika skaptan í kroppinum. Men, enn minni kenni eg nakra hug at takka tí eftir øllum at døma stóru fimtakkolonni her heima í Føroyum, sum nú bráðliga skræðir gekkaskortin frá andlitinum og letur sitt ótespiliga ásyni koma til sjóndar.

Hetta eru fyri tað mesta fólk, sum als einki hava gjørt fyri føroyskt vinnulív og enn minni hava ávíst hvussu okkara trupulleikar skulu loysast.

Øll teirra meðferð hevur verið og er ein roð av atfinningum, og tilfúkum líkt, so hava tey alt sitt oman fyri hálsvølin. Men, lítið varð hildið um tilfar, sum einans høvdu alt sitt undan tungurótunum – her í Fø-



Jógvan Adolf Johannesen, tingmaður: -Vit eru føroyingar og ikki danir.

oyum fyrr. Og eg vil vóna, at einhvør føroyingur, sum føroyingur vil nevast enn í dag visir andstygð fyri tilfúkum slag.

Tí, teirra tómu orðum liva føroyingar ikki av – hvørki í nútíð ella í framtíð – eins og teir heldur ikki hava livað av teimum í fortíð. Men, tey kunnu spilla og oyða almiklidið – og við formansins loyvi fari eg eftir mininum at citera: Soleiðis er eisini tungan ein lítill limur og ger nógv um seg. Sí, hvussu lítill neisti kann seta eld á ein stóran skóg!

Og tungan er eldur. Sum ein heimur av órætti er hon millum lima okkara, hon dálkar alt líkamið og setir eld á tilverunar hjól og hana sjálva er settur eldur á frá helheimi.

Ei undur í, um føroyingar fyrr hildu lítið um teir, sum høvdu alt sitt oman fyri

hálsvølin.

Tó, tær røddirnar tykjast at vera fleiri í hesum landi í dag, sum leggja sær sera, sera nær at dyrka ta ítrótt, sum óndsinnaðar tungur kunnu íbirta. Men, at skapa nakað gagnligt megna tilfíkir illbitlar sjálvandi ikki. Men, í teimum árunum, tá ið alt tað, sum teir siga koll-rendi okkara samfelag, tá stóðu flestu av teimum í fremstu røð og rópaðu um at meira skuldi gerast – tí ov lítið varð gjørt – og vit nýtast als ikki at fara út um hesar veggir fyri at finna summar av teimum, sum tá vildu hava meira til sín sjálvs og sínar veljarar. Nú gremja teir seg, og royna at heingja mylnusteinar um hálsin á hvørjum øðrum.

Og nú tykjast mong av teimum uttan fyri hesar veggir, sum eisini róptu sum hardast tann tíð tað var,



Andstøðingmenn finga av at vita frá javnaðartingmanninum í Sandoynni, Jógvan Adolf Johannesen, sum helt eina rættiliga mergjaða røðu, tá avtalan við danir var til viðgerðar. Hann helt tað vera nógv fyri at hoyra somu menn í dag sleppa sær undan allari ábyrgdini, menn sum í gullárunum stóðu í fremstu røð og róptu, at vit finga ov fáar havnir, ov fáar fjallasmogur, ov fáar lendingar osfr.

at finna offur eins og ravnar, tá teir gorrandi hóma fong í eygsýni. Sum fossar av eitra vella illgitingar, ósannindir og tað, sum verri er, undan tungurótunum á hesum monnum og kvinnum. Og, um alt hetta, ið eg havi nevnt, ikki skuldi verið nóg mikið her heima, so leita summi av hesum eisini burtur í lond, fyri at fáa útlendingar til at niðurgera og eyðmýkja ta føroysku tjóðina og alt tað, sum føroyskt er.

Jú, sanniliga – hesi fólk hava fingið nóg burtur úr – og tey hava eisini megnað at vent øllum á høvdið – tí í dag gongur fjöld av dønnum og billar sær inn, at danski staturin hevur latið føroyingar fingið milliárdimar til gávu.

Kortini hevur lítið verið gjørt fyri at sannføra danir um, at hesar milliárdimar eru lán og als eingin gáva. At hesar milliárdimar eru letnar undir sovordnum treytum, at tær eru nærum at meta við bløðpengar.

Føroyingar eru ikki danir. Føroyingar hava aldri verið danir – og hóas nógv hevur verið gjørt gjøgnum tíðirnar til tess at gera føroyingar til danir, so eydnast hetta tíbetur aldri.

Og hóast hesa síðstu innrás ella árás av dønnum, so vóni eg, at føroyingar aldri verða danir – og allarminst nú.

Men, tað er kortini ein sannroynd, at í dag ganga úrvaldir danir og horeingja sær her í Føroyum – og tað tykist ongum líkari enn at danir eisini hava roynt at gera sær dælt av kreppuni í Føroyum.

Ja, eg loyvi mær eisini at halda, at tað, sum hitt al-mátuga danska bankaefirlitið hevur avrikað her í Føroyum, er so væl tildeilað at har ruggar ikki rætt.

Og í øllum sínum ræðuleika er tað ikki minst teimum fyri at takka, at støðan gjørdist soleiðis, sum hon nú einaferð er!

Tað danska bankaefirlitið hevur nevniliga skrúvað og bent øll virði í hesum landi niður á eitt tilfíkt óveruligt stöði, at tað gjørdist fullkomiliga ómøguligt at sleppa undan, at botnurin mátti rúka undan peningastovnunum. Og so, tá ið hetta var veruleiki, máttu føroyingar, umboðar av landsstýrinum við lögmanni á odda, ganga ta tungu gongd niður á Kristiansborg til tess at læna danskar pengar, sum kortini fyri tað mesta endaðu fyri at halda lív í ienum útbanka – einum filiali av Den Danske Bank í Danmark – við einum donskum stjóra á odda. – Men hetta hoyra vit ógvuliga lítið um í donsku pressuni.

Og enn hava vit tíverri lítið ella einki sæð til, at tær milliárdimar, ið læntar eru, eru komnar føroyskum vinnulívi ella arbeiðsleysum føroyingum til gagns í verki!

Eg havi ógvuliga ilt við at trúgva, at føroyingar eru takksamir fyri handan at-burðin!

Eg undrist um hvørjar fortreytir, ið t.d. harra Lykkesoft og frú Jøvel, fyri ikki at tala um Kirsten Jacobsen, hava til – so einvíst at úttala seg um føroysk víðurskiftir sum tey gera. – Og eg undrist um, hvørjar fortreytir hesi hava eitt nú til føroyska fiskivinnu. Eg eri bilsin um hetta og eg veit ikki hvaðani, tey hava sína vitan. Men, so mikið havi eg skilt, at fleiri danskir ráðharrar tykjas at vera av-bera væl fððar – um enn í rangvørgum týðningi – higan í Føroyum. – Og eg takki hvørki teimum, sum fððað hava, ella ráðharrunum ella donskum tinglimum, sum hava sýnt merkiligan atburð ella hugburð.

Men, hinvegin takki eg øllum teimum kreftum bæði her í Føroyum og eisini á danatingi, sum hóast alt hava sýnt ein positiv anda og góðan hugburð!

Andstøðan á tingi hevur, sum altíð væntandi var, roynt at gera nóg burturúr – og tað er væl skiljandi – hóast tað er óskiljandi at teir – sum jú í teimum sokallaðu gullárunum stóðu í fremstu røð og róptu um at meira skuldi gerast – at vit finga ov fáar fjallasmogur, ov fáar havnir, ov fáar lendingar, ov fáar dýrar og óneyðugar glæsilegar skúlar o.s.fr.

Nú standa hesir somu, sum vóru við til at krevja mest, og skjóta ábyrgdina frá sær. – Eg spyrji bara hvat hugsa hesir menn, hvat hugsa hesir flokkar? Hesir flokkar, sum í einum og øllum vóru ímóti, tá ið javnaðarflokkurin mælti til at geva landsbankanum tær neyðugu heimildir til tálma og stýra øllum teimum kunstugu milliárdunum, sum streymaðu inn í landið. Tað var ein hamilg stöð! Og tað er hóast alt soleiðis, at meðan hin privata skuldin er minkað, so er skuldin hjá landskassanum vaksin í sama mun.

Og fyri at bjarga teimum, sum áttu mest, bløðir hin føroyski skattaborgarin. Og so standa nú tey, sum áttu og eiga róman av milliárdunum og hvina um eitt sindur av rentuvinningi! Hetta er einki minni enn skomm. Tað er nevniliga skomm ikki at taka ábyrgdina av sínum gerðum. Javnaðarflokkurin ætlar ikki at renna undan ábyrgdini av sínum gerðum. Men tíverri tykist tað sum um andstøðan hevur skøtt seg sera væl til eina kapprenning undan ábyrgdini! Men, hóast hetta er sagt, sigi eg ikki at tað er neyðugt at mykja hesi uppskotini, soleiðis at tað er móguligt hjá okkum øllum í minsta lagi í samgonguni at taka undir við teimum!

Uppskotini fara sum kunnugt í nevnd og har roki eg við at tey fáa tilfúk snið at vit øll í samgonguni kunnu taka undir við teimum.